Dialogitaitoja voi oppia pelaamalla

20.12.2018

Dialogivirta-lautapelin synty ja esimerkkejä sen käytöstä

Dialogivirta-lautapeli on esimerkki siitä, miten tutkimushankkeen tuloksia voi tuotteistaa edelleen hyödynnettäväksi. Tuotteistamisen myötä tuloksia voidaan viedä työelämän, työyhteisöjen kehittämiseen uusissa hankkeissa, koulutuksissa, opetuksessa sekä monenlaisissa työpajoissa ja muissa tilaisuuksissa.

Kuva: SeAMKissa yhteisen oleskelutilan pöydällä Dialogivirta-lautapeli.

Dialogivirta-peli on *DINNO-hankkeen* eli Dialoginen johtaminen innovatiivisuuden tekijänä (www.dinno.fi) tutkimushankkeen jälkeisen tuotekehittelyn tulos. Hanke jatkui Työsuojelurahaston tuella mm. tuloksiin perustuvan kirjan kirjoittamisella (Syvänen ym. 2015) ja Dialoginen johtaminen –koulutuksen sekä dialogityökalujen ideoimisella ja luomisella. Tuotteistamisesta vastasi Dinno-tutkimusryhmän ydinryhmä eli allekirjoittanut SeAMKista sekä Sirpa Syvänen ja Kati Tikkamäki Tampereen yliopiston Työelämän tutkimuskeskuksesta. **Työyhteisön ja työhyvinvoinnin dialoginen johtaminen ja kehittäminen –täydennyskoulutuksesta** (30 op) on parhaillaan menossa toinen toteutus SeAMKin sosiaali-ja terveysalalla.

Dialogivirta-lautapeliä on pelattu tänä syksynä niin edellä mainitussa täydennyskoulutuksessa kuin myös YAMK-KEJO (kehittäminen ja johtaminen) –opinnoissakin. Peli on saavuttanut suosiota myös kahdessa ESR–rahoitteisessa hankkeessa. Ensimmäinen esimerkki on *DIDIVE-hankkeen* eli Dialogia, digitalisaatiota ja verkostoyhteistyötä -hankkeen työpajasta sekä yhden mukana olevan yrityksen kehittämisprosessista. Myös *Taitoja hyvinvointipalveluja tuottaville Pk-yrityksille simulaation keinoin –hankkeen* yrityskäynnillä peli sai erittäin hyvän vastaanoton. Kaikissa edellä kuvatuissa tilanteissa ja paikoissa on peli ja pelaaminen otettu kiinnostuneena ja ilolla vastaan. Peli on koettu erittäin tärkeänä aihepiiriltään eli dialogitaitoja on pidetty merkittävinä ja oppimisen arvioisina. Lisäksi peli on koettu uudenlaiseksi ja mukavaksi tavaksi oppia yhdessä.

Dialogitaidot ja työyhteisön kehittäminen pelin tavoitteena

Dialogivirta-pelin tavoitteita ovat:

- dialogisuuden äärelle pysähtyminen
- dialogitietoisuuden lisääntyminen
- dialogitaitojen harjoitteleminen – yksin tai yhdessä pohtien sekä pysäyttäviin faktoihin syventyminen (faktat ovat Dinno-tutkimushankkeen tuloksia)
- tulee tietoiseksi dialogin voimasta ja kyetä toimimaan vuorovaikutustilanteissa dialogisten toimintatapojen mukaisesti

Dialogia ohjaa neljä toisiinsa kietoutuvaa periaatetta ja toimintatapaa. Nämä turvaavat tasavertaisen vuorovaikutuksen, keskinäisen arvostuksen sekä eri ihmisten erilaisten ajatusten käsittelemisen arvostavassa ja kunnioittavassa hengessä. Dialogi mahdollistaa usein myös yhteiseen, uuteen näkemykseen etenemisen. (Isaacs 1999)

Nämä neljä perusperiaatetta Isaacsin (1999) mukaan ovat otsikkotasolla:

- suoraan puhuminen – oman äänen aito ja rehellinen esille tuominen
- aito, syvä toisten kuunteleminen
- kaikkien osapuolten kunnioittaminen
- odottaminen ja sitä kautta mahdollinen suunnan vaihtaminen

Muun muassa juuri näiden periaatteiden äärelle pelin kautta päästään. Tehtävät ovat samaan aikaan hauskoja, mutta myös aitoja työelämässä vastaan tulevia tilanteita ja asioita, joita ikään kuin simuloidaan ja harjoitellaan mielikuvien kautta tämän pelin myötä pienessä peliporukassa.

Peli on toiminut hyvin sekä tietyn työyhteisön jäsenistä koostuvassa ryhmässä että myös toiselleen entuudestaan tuntemattomien pelaajien ryhmässä. Dialogi onkin kaikkiin kohtaamisiin ja yleensä elämään kuuluva tärkeä taito, minkä vuoksi se koskettaa meistä jokaista riippumatta siitä tunnemmeko toisemme entuudestaan vai emme.

Dialogi on taito, jota voi ja kannattaa harjoitella – tämä peli tarjoaa siihen oivan mahdollisuuden!

Lähteet:

Isaacs, William. 1999. Dialogue: The art of thinking Together. New York: Crown Business.

Syvänen, Sirpa, Tikkamäki, Kati, Loppela, Kaija, Tappura, Sari, Kasvio, Antti, Toikko, Timo. 2015. Dialoginen johtaminen. Avain tuloksellisuuteen, työelämän laatuun ja innovatiivisuuteen. Tampere: Tampereen yliopistopaino Oy – Juvenes Print. www.dinno.fi

Kirjoittaja: **Kaija Loppela**. Kasvatustieteen tohtori, fysioterapeutti, yliopettaja (työhyvinvointi), Sosiaali-ja terveysala, SeAMK

Kuva: **Tuomas Rauhala**